

Etnografik Metin Yazımında Biyografilerin Çalışılması:

Etnografik alan çalışmalarında kaynak kişilerin yaşam öykülerinin alınması, yöntemin önemli parçalarından biridir. Bu nedenle Etnografik Metin Yazımı dersinde öğrencilerin yaşam öyküsü çıkarmaları ve bunları araştırma sorunu ile ilişkilendirmeleri beklenmektedir. Öğrencilerin etnografik görüşme yardımıyla elde ettikleri biyografi örnekleri derste birlikte değerlendirilmektedir.

Örnek Biyografi Metni 2:

Biyografi çalışması kapsamında, Kaynak kişiyi 26/9/ 2019 tarihinde Batıkent'teki evinde ziyaret edip yaşam öyküsünü dinledim. Yaptığım röportaj aşağıda yer almaktadır:

Görüşmeci –Hangi yıl, nerede doğdunuz?

Kaynak kişi -İkinci Dünya Savaşının hareketli yılları, Bulgaristan'ın Deli Orman (Ludogorie) köyünde 2 Mart 1942 yılında doğdum. Annemin adı Rahife, babamın adı Ramadan, dört kardeşin en büyüğüyüm.

-Aileniz hangi işle uğraşıyordu, geçiminizi nasıl sağlıyordunuz?

-Köyümüzün çok verimli toprakları vardı, buğday, arpa yetiştirirdi. Hayvancılık yapardık. Herkes yiyeceğini tarlasında yetiştirir, onları yer içerdi, bir de kooperatif vardı, yevmiye ile tarlada çalışılır, kazanç sağlanırdı.

-Köyünüz kaç haneydi? Türk nüfusu ne kadardı?

-Köyümüz iki yüz haneden fazla idi, temiz Osmanlı köyü, birkaç hane de Bulgar vardı.

-Soyağacınız hakkında bilginiz var mı?

-Bizim dedelerimiz Kırım Türklerinden buraya göç edip yerleşmişler. Köyümüzde soyu Karamanoğulları Beyliğine dayanan Türkler de vardı.

-Köyünüzde, Nakşibendilik, Melamilik gibi dini oluşumlar var mıydı?

-Hayır yoktu. Dedem Muharrem, köyümüzdeki caminin imamıydı.

-Okula kaç yaşında başladınız? O yıllara ait unutamadığımız anılar var mı?

-İlkokula köyde, yedi yaşında başladım. Okulda Türkçe eğitim vardı. Yabancı dil Bulgarca idi. İlkokul ve ortaokulu köyde sonra liseyi Kemallar (İsperih) da okudum. Lise de eğitim Bulgarcaydı.

Kemallar ve köyümüz arası 10 km olduğundan iki arkadaş okula yakın kiraladığımız odada kalıyorduk. Her hafta sonu iki saat yürüyerek eve gelir, somun ekmeği, bir haftalık yiyeceğimizi

sırtımıza alır, Kemallar'a yine yürüyerek dönerdik. Kış günü o yolu gidip gelmek çok zordu. Lise yıllarında üç yıl boyunca bu yol da unutamayacağım anılarım olmuştur.

-Liseyi bitirince ne yaptınız?

-Okul bitince köye döndüm, bir yıl kadar tarlada çalıştım.1962 yılında askerlik sevkiyatında izin aldım, sevdiğim kızı kolundan tuttuğum gibi kaçırdım. Hemen nikah sonra da üç gün üç gece düğün yaptık. Askere bir hafta geç gittim. İki buçuk yıl askerlik yaptım. Askerliğimi rahat şekilde geçirdim.

-Neden eşinizi kaçıırarak evlendiniz? Ailesi ile barıştınız mı?

-Görüşüyorduk, birbirimizi seviyorduk. O zamanlar hep kaçarak evlenilirdi. Ailesiyle de hemen barıştık.

-Askerden dönünce ne yaptınız?

-Askerden dönünce yine tarlada çalıştım. Kızım 1965 yılında dünyaya geldi. Oğlumun doğduğu yıl 1968 de, Veteriner Teknik Okuluna gittim. Babam okuyup ne yapacaksın gitme dedi. Babamı dinlemedim. Başarı ile okulu bitirip iki buçuk yıl sonra köye döndüm. Dönünce köyde hayvan sağlığıyla ilgili işe başladım, beş köy dolaşıyordum. Birkaç yıl sonra da Türkiye'ye göç etmeye karar verdik.

-Göç etme kararını nasıl aldınız? Türklere baskı mı vardı?

-Biz hiç baskı görmedik. Türkiye ve Bulgaristan arasında göç anlaşması yapılmıştı. Göç dalgası olduğu için köy insanları meraklandık. Kayınpederler bizden altı ay önce gittiler, oradan Türkiye'ye gelmemiz için istekte bulundular. İstek çıkınca 1973 yılının Kasım ayın da eşyaları topladık, tren vagonuna yükleyip eşim ve çocuklarımla Edirne'ye vardık. Bizi Edirne de bir hafta tuttular, sonra İzmir'e kayınpederlerin bizim için kiraladıkları eve geldik.

-Bulgaristan'dan göç ederken eşya olarak yanınızda neler getirdiniz?

-Su motoru, motosiklet, eski radyo, siyah beyaz yeni çıkan televizyon getirdik.

-İzmir'e gelince ne yaptınız? Geçiminizi nasıl sağladınız?

-Gelirken yanımızda biraz para getirmiştik. Su motoru, motosiklet ve porselen tabakları da satıp idare ettik. Bu arada TC vatandaşlığına geçmek için başvuru da bulunduk. Vatandaşlık 1974 yılının Nisan ayında onaylandı. Vatandaşlığa geçerken Baytar soyadını aldım. Hemen diplomamı tercüme ettirip, Hayvan Sağlık Bakanlığı'na iş başvurusunda bulundum. Bir ay içinde Yozgat Yerköy Tiftik Cemiyeti Çiftliğinde işe başladım. Çiftlikte, keçi, koyun, tavuk, Ankara tavşanı vardı,

onlara bakıyorduk. Üç yıl sonra tayinim Ordu-Mesudiye 'ye çıktı orada iki yıl kaldıktan sonra Kayseri-Yenihisar'a tayinle geldim. Sonra yine tayin istedim, tesadüf olacak ki şeker fabrikaları veterineri, göçmen suni tohumlama uzmanı arıyormuş, beni de orada ikna ederek, Ankara Şeker Fabrikaları Çiftliği'nde çalışmaya başladım. Emekliliğimin sonuna kadar aynı yerde on dokuz yıl çalıştım. Bu arada çocuklarım evlendi, dört torunum oldu.

-Emekliliğinizde neler yapıyorsunuz? Zamanınızı nasıl geçiriyorsunuz?

-Evimizin bahçe işlerini ve tamiratını elimden geldiği kadar yaparım. İzmir'de kızım var, arada oraya giderim. Emekli olduğumdan beri yılın bir ayını Bulgaristan'da geçiririm.

-Bulgaristan'da akrabalarınız var mı? Bu geçen yıllarda, köyünüzde değişim ve gelişim olmuş mu?

-Halam ve Amcam hala sağ orada yaşıyorlar. Kardeşlerim de oradalar. Deli Orman'a gittiğimde arkadaşlarım ve akrabalarımın hasret gideriyorum. Kooperatifçilik kalkmış. Bulgaristan AB üyesi olduğundan çok kişi Avrupa da çalışmak için göç etmiş. Bundan dolayı köyümüzün nüfusu azalmış. Düğünler yine aynı coşkuyla yapılıyor. Bayanlar giyerler şıpları (bindallı) ,köy düğünü yaparlar. Ancak zamanında köyden Türkiye'ye göç edenlerin topraklarını Roman vatandaşlar almış, zenginleşmişler. Onların düğünleri çok daha gösterişli oluyor.

-Hayat hikayenizi anlattığınız için çok teşekkür ederim. Son olarak söyleyeceğiniz bir şeyler var mı?

-Hayatımın geri kalanını sağlıklı bir şekilde eşim, çocuklarım ve torunlarımla geçirmek isterim. Onların yanında çok mutluyum.